

Промяната в климата - най-голямата заплаха за световната икономика

Под мотото „Да създадем общо бъдеще в един разединен свят“ от 23 до 26 януари в швейцарския град Давос се проведе 48-ият Световен икономически форум.

Тазгодишния доклад на форума „Global Risks report“, съставен с допитване до експерти в областта на икономиката, политиката, науката и общественения живот, посочва, че най-големият фактор, който ще определя глобалните рискове през 2018 г., са екстремните климатични явления, предизвикани от промяната в климата. Природните бедствия и заплахата от провал на политиките за борба и адаптация с промяната на климата се нареждат до рисковете от кибератаки и измами с данни или кражба на данни.

Мащабна непланирана миграция, природни бедствия, причинени от човешко дело, терористични атаки, незаконна търговия и увеличение на цените на активите в глобалната икономика са останалите опасности в класацията, пред които е най-вероятно да се изправи бизнесът днес.

Според изнесените данни изминалата 2017 г. е сред трите най-горещи години от началото на XIX в., когато започва да се води статистика. „Човешката дейност - земеделие, мини, добив на газ и нефт, инфраструктурни и производствени проекти, е довела до значителна загуба на биоразнообразието, както и до замърсяване на въздуха, почвите и водите до опасни нива за здравето“, се посочва в доклада.

Замърсяването е причина за един на всеки 10 смъртни случая в световен мащаб и поставя 90 % от населението на света в райони с нива, надвишаващи указанията на Световната здравна организация.

Историята на Световния икономически форум

Началото на форума е поставено през януари 1971 г., когато водещи европейски бизнес лидери се срещат в швейцарския зимен курорт Давос под патронажа на Европейската комисия и Европейската индустриална асоциация, за да обсъждат управленските практики на континенталните компании. Организатор и ръководител на форума тогава е швейцарският професор по икономика Клаус Шваб, който малко по-късно го регистрира като неправителствена организация със седалище Женева, Швейцария. Стремелжът на организацията е към безпристрастност и необвързаност с политически, партийни или национални интереси. Основната цел, която си поставя, е „подобряване на състоянието на света“.

До 1987 г. ежегодната среща се провежда под името Европейски форум по мениджмънт, след това се преименува на Световен икономически форум. И до днес професор Шваб организира, ръководи и председателства събитието. Постепенно, освен бизнес теми, обект на дискусии стават политически и социални проблеми.

Тази година във форума участваха над 3000 бизнес и политически лидери, представители на неправителствени организации и журналисти. Събитието събра 340 политически ръководители от цял свят, сред които канцлерът на Германия Ангела Меркел, френският президент Еманюел Макрон, италианският премиер Паоло Джентолини, министър-председателят на Великобритания Тереза Мей, канадският премиер Джъстин Трюдо, председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер и американският президент Доналд Тръмп. Държавният глава на САЩ е първият президент след Бил Клинтън, който участва в престижната конференция.

България, която не е канена и не е представлявана на

форума от 13 г., след министър-председателя Симеон Сакскобургготски, тази година също участва в събитието с делегация, водена от министър-председателя Бойко Борисов. Премиерът се включи в дискусията „Ускоряване на дългосрочното развитие на Западните Балкани“, като постави фокус върху необходимостта международната общност да подкрепи развитието на страните от региона, за да се придвижи процесът им на интеграция.

Основната тема на тазгодишния Световен икономически форум бе ролята на технологиите в решаването на най-големите проблеми в света.

В изказването си Марко Ламбертини, генерален директор на Световния фонд за дивата природа (WWF), заяви, че никоя човешка технология не може напълно да замести „технологията на природата“, която е усъвършенствана в продължение на стотици милиони години. Ето част от изказването му.

„Безспорната истина е, че продължаваме да нанасяме големи щети на планетата и не сме се научили как да развиваме нашата икономика, без да вредим на природата. Необходима ни е промяна в мисленето, която да дефинира наново отношенията ни с планетата и нейните екосистеми.

Ако продължим да произвеждаме и консумираме така, както сега, горите, океаните и климатичните системи ще бъдат претоварени и сринати. Неустойчивото селско стопанство, рибарството, инфраструктурните проекти, минното дело и енергетиката водят до безпрецедентни загуби на биоразнообразие и деградация на хабитатите, свързексплоатация, замърсяване и изменение на климата. Докато въздействието им става все по-очевидно в природата, последиците за хората и бизнеса също са реални. От недостига на храна и вода до качеството на въздуха, който дишаме, доказателствата никога не са били по-ясни. Заедно с технологичната революция се нуждаем от съ-

щата безпрецедентна културна революция в начина, по който се свързваме с планетата.

Всеки ден се появяват нови доказателства за нашето неустойчиво въздействие върху околната среда. Дестабилизиращият климат генерира по-чести и смъртоносни екстремни климатични условия. Последните пет години са най-топлият петгодишен период, Арктика се затопля много по-бързо, отколкото се очакваше, а ООН изчислява, че през последните 10 години свързаните с климата бедствия са причинили щети на стойност 1.4 трилиона долара в световен мащаб. Горите са под натиск както никога досега, подложени на неотслабващо обезлесяване. В резултат на отглеждането на едър и дребен добитък, производството на палмово масло и соеви продукти. 170 млн. ха гори (приблизително с размера на Монголия) ще бъдат обезлесени до 2030 година.

Само за последните 40 години популациите на бозайници, птици, риби, земноводни и влечуги са намалели с близо 60 % и спадът клони към 66 % до 2020 година. Нашите океани са подложени на голямо натоварване. Ние изхвърляме пластмасови и токсични химикали в океана, отравяйки собствената си храна; безотговорният и неустойчив риболов доведе до това, че 90 % от световните рибни запаси са вече напълно изчерпани или са в сериозен спад; загубили сме 50 % от световните коралови рифове през последните 30 години; за едно поколение светът е загубил над една трета от популациите на морските си видове.

Планета не може да има бъдеще, когато е изчерпана от ресурси, а по всичко личи, че човешката дейност я води към ръба. Биологичното разнообразие - сложната мрежа от живот, създадена от милиони видове животни, растения, бактерии и гъби - стои в основата на системите на Земята, които ние приемаме за даденост, системи, които ни осигуряват въздуха, храната и водата.

Биоразнообразието поддържа екосистемите, от които обществото има нужда, за да процъфтява, като осигурява достъп до основни суровини, стоки и услуги. Безпрецедентната загуба на биологично разнообразие, която виждаме днес, е екзистенциална заплаха за човешкия живот и икономическото развитие. Ако индексът на биологичното разнообразие беше възприе-

ман погодно на този на фондовия пазар, щяхме да разберем, че нашата планета се е насочила към грандиозна катастрофа.

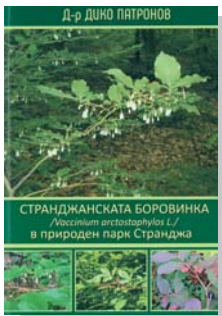
Опазването на горите, океана и дивата природа е в интерес на всички - за нашето благосъстояние и за устойчивостта на ресурсите, с които разполагаме. Ето защо сега е моментът правителствата, институциите, предприятията и гражданското общество да работят заедно, за да спрат изменението на климата.

Нашата цивилизация се намира на кръстопът. Заедно трябва да спрем загубата на природните ресурси. Благодарение на развитието на новите технологии, които без съмнение ще променят живота ни, вече сме свидетели на значителен напредък в опазването на природата. Възобновяемата енергийна революция е може би най-впечатляващият пример за положителното въздействие на новите технологии. Технологиите за дистанционно наблюдение и изследване на Земята ни позволяват да изучаваме състоянието на планетата така, както никога досега.

Бизнесът също трябва да заеме лидерска позиция в ограничаване на промените в климата и загубата на биоразнообразие. Тъй като последиците от това изменение се влошават и ресурсите на нашата планета са подложени на все по-голям натиск, проблемите на устойчивото развитие все повече ще засягат финансовете печалба на компаниите.

Ако целите на ООН за устойчиво развитие и Парижкото споразумение за климата бъдат приложени веднага, това е възможност за фундаментална промяна на начина, по който произвеждаме, консумираме и опазваме нашето природно богатство. Все още можем да върнем планетата от ръба на пропадта. Поехме ангажименти, подписахме декларации и вече имаме напредък в изпълнението им. Но това, което правим, не е достатъчно. Ако правим бизнес така, както обикновено, ще доведем планетата до точка на пречупване. Необходим е гигантски, светкавичен скок на промяна. Компаниите могат да бъдат едновременно печеливши и социално и екологично устойчиви. Моментът за действие е сега. Продуктивен и разнообразен природен свят и стабилен климат са в основата на успеха на нашата цивилизация сега и за в бъдеще. "Т

Нови книги



Д-р Дико Патронов. Странджанската боровинка (*Vaccinium arktostaphylos* L.) в Природен парк „Странджа“. Бургас, 2017 г., 133 стр.

Авторът започва книгата си със спомен. Той е за деня от 1990 г., в който с колежата Димитров в района на Руденово - Патрона най-накрая попадат на нещо, което е търсено поне от началото на 60-те години на ХХ век - странджанската боровинка. И от този ден съвременната история на символния

за Странджа вид тепърва започва.

Д-р инж. Дико Патронов си постави и изпълни с тази книга амбициозна задача. А тя е въз основа на материалите от проучванията на различни автори върху горите, климата, почвите и проведени свои наблюдения да даде по-подробна характеристика на горите във високата част на Странджа и разпределението на вечнозелени и листопадни храсти като странджанската боровинка.

Изданието - плод на дългогодишни проучвания, е погледено в 9 глави и предлага, събрана на едно място, много пълна и компетентна информация за този уникален за нашата природа вид.